

Sessizce Göçen Bir Âlim
Zeki Dursun 98

Üniversitenin Parçalanışı ve Eğitimin Gayesi
Alasdair MacIntyre 101

Sessizce Göçen Bir Âlim

Zeki Dursun

Yıldızları yazmak zordur. Yazmak için sessizce yaşamak gerekir. Ben sessizce yaşadım, yalnızca bu olan bu, şu an.

İlk tanışmamız hocam (Osmanlı Türkçesini ondan öğrendim), ağabeyim, gizli zamanlarda sığınağım (her sıkıntıda dert ortağım oldu) ve İstanbul'da üniversiteye okumak için geldiğim 1999 senesinin yazında bana yardımcı olması için bir okuma listesi yapan Mehmet Ağabey sayesinde olmuştu. Sadece kitap isimlerini değil; aynı zamanda kitaplar hakkında kısa kısa notlar da yazdırıyordu. O notlar hâlâ saklı bende. Arada kendime ah vah etmek için o notlara bakar, ne kadarını gerçekleştirdiğimi uzun uzun düşünürüm. Okumak için not aldığım kitaplar arasında Şakir Koçabaş'ın *İslam'da Bilginin Temelleri* kitabı da vardı. Daha sonra, o zaman doçent olan Prof. Fatih Andı, ilk derste *modernizm* kavramını sormuş, cevap alamayınca ceza olarak kavram üzerine çalışma yapmamızı istemişti. Mehmet Ağabeyin notlarından hareketle *modernizm* kavramı üzerine okuduğum eserler arasında Şakir Koçabaş'ın mezkûr eseri de vardı. Kitaptan haberdarlığımız tanışıklığa dönüştü.

Sonra İsmail Kara'nın rehberliğinde Bilim ve Sanat Vakfı'yla ve kütüphanesiyle tanıştım. Tarih 19 Ekim 1999. O zamanlar Fahri Solak Hoca vakfın sekreteri, vakfın yeri de Aksaray'daydı. İsmail Kara'nın yanına gidip gelen ve İstanbul Türk Dili ve Edebiyatı'nda doktora yapan bir arkadaş vakfın yerini tarif etmişti. Buldum, kapıyı çaldım; selam verdim ve maruzatımı anlattım. Ne demek, dedi. Hoca size kefil, bize de yardımcı olmak düşer -hocanın himmetlerine daha pek

çok yerde sonradan şahit olacaktım- dedi ve beni kütüphaneye üye yaptı. İstedğim kitaplar vardı, onları da ikişer ikişer alabileceğimi söyledi. Sevindim.

Şakir Koçabaş'la vicahi tanışıklığım ise vakfın Vefa'daki yeni yerinde olacaktı. Bursa'da yaşayan Metin Önal Mengüşoğlu'na vakfın güz seminerleri programını götürmüştüm. Programa şöyle bir baktı ve git, Şakir Koçabaş Hocanın elini öp, benden de selam söyle, dedi. Emir demiri keser. Hele emir insanın sevdiğinden gelirse. İstanbul'a döndüğümde vakıfta hocanın yanına vardım, utana sıkıla selam verdim, etrafında talebeleri vardı; önünde eğildim, elini öpmek istediğimi ima ettim ve sessizce Bursa'dan Şair Metin Önal Mengüşoğlu'nun selamı var size, elinizi öpmemi emretti, dedim. Elini çekti ve sessiz kaldı. Biraz bekledim ve izin isteyerek ayrıldım yanında. Sonrasında Metin Önal Mengüşoğlu'na bir şey söylememe kararı aldım. Ama Metin Önal Mengüşoğlu, selamının karşılığını sorunca sustum, susmamda ne olabileceğini anlayan -arife tarif gereksiz- şair, susar, susar, dedi. Sadece sustum. Bazı kitaplara tefe'ül yapmak âdetimdir. İşte size bir tefe'ül neticesi: Mahir İz Hoca himmetiyle yetiştirdi. Akif diyor ki:

Seninle bir kafadaydık Hüda için, Hakk için.

Metin Mengüşoğlu, 2004'te *İstanbul Hikâyeleri* başlığı altında yayımladığı hikaye kitabındaki "Are You Muslim?" adlı hikâyesinde Akif'in mısrasına benzer bir ilişkiyi anlatır dostu Koçabaş'la:

Şakir nihayet İngiltere'den dönmüştü. Aciz ve Muhtaç, arkadaşları Şakir'le işte bu çay bahçelerinin (Sultanahmet Camisi çevresindekiler-ZD) birinde buluşup hasret giderdiler. Camiin batı istikametinde Alman çeşmesine bakan yönde bir köşede oturmuşlardı.

Aciz ve Muhtaç, Şakir'e İngilizceyi ne ölçüde geliştirdiğini filan sorup duruyorlardı.

Şakir onlara İngilizlerin tarihsel ünvanlara atfettiği değerlere dair bir şeyler anlatıyordu.

Şakir (yanlarındaki konuştuğu hippilere-ZD) ne yaptı biliyor musunuz; Lucian Blaga'yı sordu. Genç adam bu şairi tanımasın mı? Üstüne üstlük Romen edebiyatı hakkında özel çalışması var.

Şakir (kendisine ZD) uzatılan kitabı alıyor ve Dünkü Işık şiirinin son iki kıtasını sesli okuyor:

Arıyorum bilmeden ne aradığımı. Arıyorum.

bir ibrik kenarında dudak izi gibi

içimde müphem kalan büyük bir saati

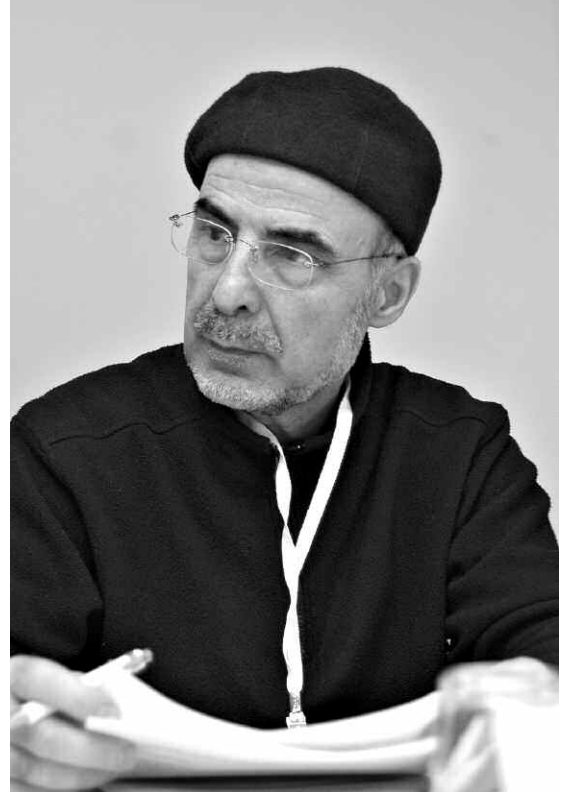
Arıyorum bilmeden ne aradığımı. Dünkü yıldızların sönen yıldızların altında, arıyorum daim övdüğüm sönmüş ışığı.

Şiir sözü bitince Sultanahmet Camii minarelerinden ezan sesi yükseliyor. Çay ocağının orta yerine aniden bir sükût topu fırlatıyor sanki. Herkes susuyor. Sözcüklerini bitirmeyenler bile yarıda bırakıyor, tükürüklerini yutkunuyorlar. Aradığın, yitiğin, içinin marifeti acaba bu muydu ey Hollandalı? Şimdi bulunduğunu hissediyor musun? Allah en büyük...

Son mesai...

Şakir Kocabaş Hocayla son mesaim ve notlarım 2003 yılına ait. 2003 yılında mezun olabilmek için bir hocayla çalışma yapmamız gerekti. Ben Prof. Mustafa Özkan'la çalışmaya karar vermiştim, hatta konuyu bile konuşmuştu hocayla ama kaderin başka hesabı varmış. Bana çalışma yapmam için Prof. Yekta Saraç hoca tesadüf etti. Üzülmedim değil. Hemen Mustafa Özkan hocaya durumu anlattım. Hoca ancak hoca kabul ederse benimle çalışabileceğini söyledi. Yekta Saraç hocanın huzuruna vardım. Durumu anlattım. Olmaz, dedi, sen bana lazımsın, yarın şu saatte odamda ol.

Bende bir hayal kırıklığı, bir isteksizlik. Meğer rıza ne güzel makammış yaşayarak anlayacaktım. Hoca erte-

si gün, "Senin Mustafa Çiçekler'in talebesi olduğunu biliyorum. Aynı zamanda Arapça dersleri de alıyorsun. İngilizcen de metin okuyacak kadar var." dedi. Şaşırdım, kaldım. Ne diyeceğimi bilemedim. Bu tür durumlarda genelde susarım ben. Seninle "Belagatte Delâlet Kavramı ve Göstergebilim Karşılaştırması" üzerine çalışmak istiyorum, dedi. Konuyla ilgili önce kendi kitabına baktık, bir yol haritası belirledik. Meseleyi bütün veçheleriyle ve hikâyesiyle İsmail Kara'ya açtım ve Kubbealtı Fotokopiden Büyük Haydar Efendi'nin *Usul-ı Fıkıh Derslerini* almamı söyledi.

Gel de çık işin içinden. Bu fıkıh işi nerden çıktı? Hoca hiç böyle bir şeyden bahsetmemişti ama. Mızımız ve

kıymet bilmeyen bir öğrenci hâli. Emir gereği aldık kitabı ve vardım Yekta Saraç hocanın yanına. Dedim ki İsmail Kara, bu kitabı da okumamı söyledi. Hoca güldü: Hoca benden erken davrandı. Nasıl yani dercesine yüzüne baktım: Bu *delalet* kavramı orada da var, o bilinmeden olmaz.

Artık fakülte koridorlarından elinde usul-ı fıkıh kitapları olan ve meselelerle cedelleşmek zorunda kalan bir edebiyat öğrencisi. Lakabı: Fetvacı... Ve yardım aldığım insanlar ve kitaplar: Dücane Cündioğlu bütün kitapları ve şifahi yardımlarıyla; İsmail Kara kontrolleri ve önerileriyle; Cüneyt Kaya müşkil meseleleri kolayca çözmesiyle ve son noktayı koymak için yaptığı himmetiyle; kitapları ve makaleleriyle Şakir Koçabaş...

Bir sahne...

Yaptığı çalışmayı son olarak bir hocaya göstermek isteyen yorgun ve bu işin bir an evvel bitmesini isteyen öğrenci, Şakir Koçabaş'ın yanına varır: Hocam, ben *delalet* konusunda 10 aydır mesai harcıyorum, çalışmam konum ve yaptıklarım, görüştüklerim şunlar, der. Bir giriş bir de değerlendirme yazması gerektiğini ekler. Eksikleriyle ilgili yardımcı olup olamayacağını sorar.

Önce meşhur kasketi havaya kalkar, gözleri öğrenciye dönük: Aleykümselâm, der. Sen Metin Önal Mengüşoğlu'nun selamını getiren arkadaş değil misin? Evet der, benim. Aleykümselâm, der tekrar.

“İşte selamın karşılığını alma vaktin geldi.”

Berberce metni incelerler, şunları ekle, giriş içinde şunları oku ve sonra girişi yaz, der hoca.

Dediklerini harfiyen yapar öğrenci.

Son haber...

Çalışmayı teslim ettim. Ama 11 aylık uzun bir dönemde geride kalmış ve mezuniyet zilleri çalmaya başlamıştı.

Bir gün mail adresime sızlanma haberi geldi: Şakir Koçabaş hocamız vefat etti.

Yaşadıklarım gözümün önünden geçti. Sahneler belirdi. Haberi aldığımda gecenin bir yarısıydı. İstanbul'a gitmek ihtimali de yoktu. Faruk Deniz Ağabeyi aradım vakıftan sızlanmayı anlattı: sessiz ve yalnız yaşadı; cenazesi de sessiz ve yalnız oldu.

Kolum kanadım kırıldı. Aradan geçen zamana rağmen hocanın yardım sonrası söylediği söz kulaklarımdaydı: Bu çalışmaya devam et.

Hocanın sene-yi devriyesinde yazmak istedim, ama olmadı her seferinde bir şey engelledi beni. Ta ki geçen gün Metin Önal Mengüşoğlu'yla bir çalışma yapmak için telefonda konuşurken söylediği bir sözü hocadan da duyduğunu hatırlayana değin... Söz hikâye münasebetiyle Şakir Koçabaş'a gelmişti ve Mengüşoğlu, “O benim kardeşimdir” dedi. Ben bu cümleyi daha önce Şakir Hoca “aleykümselâm” dediğinde de işittim: “O benim kardeşimdir.”